

**NORSK BONDE- OG
SMÅBRUKARLAG**

**Notat
til
Stortingets næringskomite
vedrørende**

**Prop. 1 S
(2017 – 2018)**

Torsdag 26. oktober 2017

Aktivitet i skogen

Norsk Bonde- og Småbrukarlag er positiv til økningen i bevilgningene til skogsveger og tømmerkaier. Dette vil gi muligheter for økt avvirkning i skogen, noe som er viktig både for den enkelte skogeier, for sysselsettingen i skognæringen og som et bidrag til fremme av bioøkonomiske aktiviteter. I tillegg vil et tettere skogvegnett føre til mer miljøvennlige driftsformer i skogbruket.

Økt aktivitet i landbruket er avgjørende for det grønne skiftet.

Bioøkonomistrategien

Det er videre positivt at bevilgningen til bioøkonomistrategien er økt med 10 mill. kroner. Det trengs imidlertid mer midler til forskning, innovasjon og utviklingsarbeid for å realisere omleggingen til en grønn økonomi. Det er behov for en økning i forskningsmidlene for å utvikle ny teknologi og nye plantesorter til bruk i et jordbruk og en i matproduksjon som må møte klimaendringene på en offensiv måte. Dette er helt nødvendig for at landbruket skal bli en større del av klimaløsningen.

Skatteordninger

For jordbruket er det også positivt at regjeringen reduserer noe på skattegrunnlaget for arbeidende kapital. Fritak for eiendomsskatt på produksjonsutstyr er bra. Dette har vært et ønske fra landbruket i mange år.

Norsk Bonde- og Småbrukarlag synes det er skuffende at regjeringen nok en gang ikke imøtekommer kravet om innføringen av et investeringsfond som ville satt jordbruket i stand til å gjennomføre nødvendige investeringer for å redusere utslippet av klimagasser. En slik ordning ville ha utløst mange positive og viktige tiltak i jordbruket.

Kompensasjon for tapte markedsmuligheter

Norsk Bonde- og Småbrukarlag er sterkt kritisk til at regjeringen så lett vint overser Stortingets instruksjon om å bevilge midler for å kompensere for fjerningen av eksportstøtte. Nedskaleringen av jordbruksproduksjonen vil bety et vesentlig bortfall av sysselsetting og inntekter i hele verdikjeden i jordbruket.

Smålig forslag om fjerning av støtte til frivillig organisasjoner

Norsk Bonde- og Småbrukarlag kan ikke akseptere Landbruks- og Matdepartementets forslag om å fjerne støtten til diverse frivillige organisasjoner. Disse organisasjonene er viktige bidragsytere inn i den store debatten om utviklingen av jord- og skogbruk i Norge og regjeringens foreslåtte avvikling av støtten til organisasjonene er svært dramatisk for det mangfoldet av organisasjoner som i dag arbeider for landbruket og bygdene. Forslaget må avvises.

Flomsikring og annet forebyggende arbeid

Mye matjord ble vasket vekk pga. flom tidligere i oktober. Årvisst gjennom mange år har vi opplevd store ødeleggelse pga. flom og ras. Likevel reduserer regjeringen bevilgningene til flomsikring. Det er helt uforståelig og svært frustrerende for dem som har opplevd slike hendelser. Det er viktig å styrke arbeidet med å forebygge skader av flom og skred. Økte nedbørmengder og mer overflatevann truer verdifull matjord langs elver i hele landet. Derfor er reduksjonen i bevilgningen på hele 43 % uforståelig. Den vil kunne føre til at det ikke vil være økonomiske midler til disposisjon for nye forebyggende sikringstiltak.

Styring med produksjonsutviklingen i jordbruket

Norsk Bonde- og Småbrukarlag støtter regjeringa i prioritering av økt matproduksjon i Norge, og økt satsing på korn, frukt og grønt. Imidlertid kan ikke regjeringen fortsette å bruke offentlige investeringsvirkemidler til utbygginger i produksjoner der det er overproduksjon, og der øvrig virkemiddelapparat også er driver for økt produksjon. Det foregår eksport av kjøtt til dumpingpris for å bli kvitt overskuddet. Samtidig gir staten titalls millioner til nye sauefjøs mens lageret igjen vokser. Dette er uansvarlig bruk av skattebetalernes penger. Vi mistenker at overproduksjonen av sau og lam er en bevisst politikk for å oppnå en fordekt strukturrasjonalisering i saueholdet. Tilskuddene må flyttes fra økt volumproduksjon til å løse andre samfunnsoppgaver med jordbruksdrift.

Videreføring av opplysningskontorene

Markedsordningene er etablert for å redusere bondens risiko slik at det skal være mulig å realisere målene i landbrukspolitikken slik de ble presisert i Innst. 251 S (2016-2017). Opplysningskontorene er et viktig markedsbalanseringsinstrument for markedsregulatorene, spesielt for egg- og kjøttsektoren.

Regjeringen foreslo først i Jordbruksmeldinga, og gjentok siden i Statens tilbud og Proposisjon om jordbruksoppjøret å avvikle «finansieringen av opplysningskontorene gjennom omsetningsavgiften».

Konsekvensen av regjeringens forslag er at opplysningskontorene ikke lenger kan være et virkemiddel for å oppnå markedsbalanse og vil spesielt ramme egg- og kjøttsektoren.

Vi ber derfor om at Stortinget samler seg om et forslag der man ber om at utviklingen av finansieringen av opplysningskontorene settes på vent, fram til det er gjennomført en grundig utredning jf. Innst. 445.

Beredskap

Det er svært bra og nødvendig at regjeringa har økt fokus og satsing på forsvar. Norsk Bonde- og Småbrukarlag appellerer til at regjeringa skal ta med matproduksjon som en nødvendig og viktig del av totalforsvaret og mat- og fôrkornlagre må derfor reetableres.

Mattrygghet

Vi ser svært positivt på regjeringas satsing på mattrygghet. Dyrevelferd og folkehelse er viktige elementer i arbeidet med mattrygghet. Det bør fortsatt være betydelig fokus på antibiotikabruk og antibiotikaresistens. Uriktig bruk/overforbruk av antibiotika kan føre til utvikling av resistente bakterier. Det er viktig å produsere mat i Norge, men det er enda viktigere hvordan

vi produserer den. Regjeringens satsing på mattrygghet stemmer dårlig overens med bevilgningen til Mattilsynet. Bevilgningen til Mattilsynet må styrkes.

Forvaltning av fredet rovvilt

I saldert budsjett for 2009 ble det avsatt 80,5 mill. kroner til forebyggende og konfliktdempende tiltak rovvilt (såkalte FKT-midler.) Bare en inflasjonsjustering av midlene utgjør 15 mill. kroner. I budsjettet for 2018 er det satt av 70 mill. kroner som er samme beløp som i 2016 og 2017. Fra og med 2010 skal FKT-midlene også dekke kostnader til kommunale jaktlag, kompetanseoppbygging og midler til omstilling i jordbruket, i alt 20 mill. kroner. Dette betyr at midler til de tradisjonelle FKT-tiltakene nå i realiteten kun utgjør 50 mill. kroner. Forvaltningsområdene for gaupe, jerv, bjørn og ulv dekker om lag 55 % av Norges landareal. Dette viser at det er svært mange som blir rammet av den rovviltspolitikken som føres. I forhold til behovet for FKT-midler innebærer forslaget en klar underfinansiering og denne posten må øke.

I budsjettet for 2018 er det for første gang avsatt midler til konfliktdemping i kommuner innenfor ulverevir. Det er satt av 20 mill. kroner. Det er kommunene som selv avgjør hvilke tiltak de vil sette inn.